

ÎNCHEIERE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Popa Pavel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Popa Daniela împotriva lui Popa Pavel, Popa Gheorghe și Spinei Nina cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii,

și la acțiunea reconvențională a lui Popa Pavel împotriva Popa Daniela cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 12 septembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Popa Pavel, casată parțial hotărârea Judecătoriei Cahul din 28 decembrie 2016 și în partea casată emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă

La 13 iulie 2015, Popa Daniela a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Popa Pavel, Popa Gheorghe și Spinei Nina cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, dânsa a acceptat moștenirea în urma decesului tatălui său, Popa Vasili, prin depunerea cererii la biroul notarului Beliban-Rățoi Ludmila, apoi s-a adresat cu cerere de deschidere a dosarului succesoral la biroul notarial Jantică Rita. Pe parcurs, s-a stabilit că patrimoniul succesoral - casa de locuit, la momentul decesului tatălui, era înregistrată după mama acestuia, Popa Elena, decedată la 05 ianuarie 1995.

Menționează reclamanta că, după decesul Elenei Popa, moștenitori de gradul I au fost Popa Vasili (tatăl său), Popa Pavel, Popa Gheorghe și Spinei Nina, însă în casa acesteia a rămas să locuiască doar Popa Vasili, care de facto a acceptat moștenirea.

Indică reclamanta că, Popa Vasili a intrat în posesia patrimoniului succesoral în termen de 6 luni de la data deschiderii succesiunii în urma decesului Elenei Popa, iar Popa Pavel, Popa Gheorghe și Spinei Nina nu s-au adresat la notar pentru acceptarea succesiunii și nici nu au intrat în posesia masei succesurale, prin urmare unicul moștenitor legal care a acceptat succesiunea este tatăl său, Popa Vasili.

La 12 martie 2014 s-a adresat la Judecătoria Cahul, în procedură specială, cu cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii de către tatăl său, Popa Vasili, decedat la 06 februarie 2011, după decesul mamei sale Popa Elena, decedată la 05 ianuarie 1995. În cadrul procesului de examinare a cererii, Popa Pavel a depus referință la cererea respectivă, invocând faptul că dânsul, precum și Popa Gheorghe și Spinei Nina la fel sunt moștenitori de gradul I ai masei succesoriale lăsate de Popa Elena și care au acceptat succesiunea.

Drept urmare, instanța a constatat un litigiu de drept și în temeiul art. 280 alin. (3) CPC a dispus scoaterea de pe rol a cererii privind constatarea faptului acceptării succesiunii, explicând faptul că litigiul poate fi soluționat în procedură de acțiune civilă.

Astfel, s-a adresat cu prezenta acțiune și solicită reclamanta constatarea faptului acceptării moștenirii doar de către Popa Vasili în urma decesului mamei acestuia, Popa Elena, decedată la 05 ianuarie 1995.

La 10 septembrie 2015, Popa Pavel, s-a adresat cu cerere reconvențională împotriva Danielei Popa cu privire la constatarea faptului acceptării de către Popa Pavel, Popa Vasili, Popa Gheorghe și Spinei Nina a succesiunii rămase în urma decesului Elenei Popa.

În motivarea cererii, Popa Pavel a indicat că, Popa Daniela nu a locuit în casa Elenei Popa din anul 1993, când mama acesteia a divorțat cu Popa Vasili, și a plecat cu traiul în altă localitate.

Susține Popa Pavel că în realitate, după decesul Elenei Popa, moștenitorii de gradul I, și anume Popa Gheorghe, Popa Pavel, Popa Vasili și Spinei Nina au acceptat moștenirea prin intrarea în posesie a averii succesoriale Acest lucru este dovedit prin faptul că dânsii au avut și au până în prezent grijă de casa părintească și de terenurile ce i-au aparținut mamei, precum și achită toate taxele și impozitele necesare.

Solicită, Popa Pavel, constatarea faptului acceptării de către dânsul, Popa Gheorghe, Popa Vasili și Spinei Nina a succesiunii prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral după decesul Elenei Popa.

Prin hotărârea Judecătoria Cahul din 28 decembrie 2016, acțiunea inițială a fost admisă, fiind constatat faptul acceptării de către Popa Vasili, decedat la 06 februarie 2011, a succesiunii după Popa Elena, decedată la 05 ianuarie 1995, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neântemeiată.

Instanța de fond constatând drept întemeiată acțiunea inițială, a conchis asupra intrării în posesiune a patrimoniului succesoral în termen de 6 luni după decesul defunctei Popa Elena, doar a lui Popa Vasili, prin urmare respingând acțiunea reconvențională.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 12 septembrie 2017 apelul declarat de către Popa Pavel a fost admis, casată hotărârea Judecătoria Cahul din 28 decembrie 2016 în partea soluționării acțiunii reconvenționale, și în partea casată fiind emisă o nouă hotărâre prin care cererea lui Popa Pavel privind acceptarea de către Popa Gheorghe, Popa Vasili și Spinei Nina a succesiunii după decesul defunctei Popa Elena, a fost scoasă de pe rol în temeiul art. 267 lit. c) CPC – cererea a fost depusă în instanța de judecată de către o persoană neâmpuțernită, iar acțiunea în partea pretenției lui Popa Pavel privind constatarea faptului acceptării de către acesta a succesiunii, a fost respinsă ca neântemeiată. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Instanța de apel a ajuns la această concluzie, având în vedere că cererea reconvențională formulată de către Popa Pavel în numele lui Popa Gheorghe, Popa

Vasili și Spinei Nina, nu este însoțită de dovada calității de reprezentant legal în acest sens, iar acțiunea în partea pretențiilor lui Popa Pavel nu a fost temeinic justificată.

La 12 decembrie 2017, Popa Pavel a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Cahul din 12 septembrie 2017 și hotărârii Judecătorei Cahul din 28 decembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și de admitere intergală a cererii reconvenționale.

În susținerea recursului s-a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei Curții de Apel Cahul din 12 septembrie 2017 și hotărârii Judecătorei Cahul din 28 decembrie 2016, susținând că, instanțele au reținut greșit situația de fapt, or în realitate toți frații: Popa Gheorghe, Popa Pavel și Spinei Nina au contribuit la renovarea casei părintești, la prelucrarea terenurilor și la achitarea tuturor impozitelor și taxelor aferente imobilelor, astfel acceptând succesiunea prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Cahul din 12 septembrie 2017 a fost expediată în adresa recurentului la 16 octombrie 2017 (f.d. 147), însă lipsesc date (aviz de recepție) despre recepționarea acesteia de către recurent.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Popa Pavel, la 12 decembrie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 17 ianuarie 2018, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului declarat de către Popa Pavel cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 26 februarie 2018, Popa Daniela a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neântemeiat al acestuia, solicitând respingerea lui ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile expuse în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Popa Pavel este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Popa Pavel nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs privind ilegalitatea și netemeinicia deciziei Curții de Apel Cahul din 12 septembrie 2017 și hotărîrii Judecătoreiei Cahul din 28 decembrie 2016 se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărîrilor recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Popa Pavel ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Popa Pavel se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță